

TUDOMÁNYOS ÉLET

XXV. Nemzetközi
Vegyészkonferencia

Kolozsvár, 2019. október 24–27.

A Nemzetközi Vegyészkonferencia az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság Kémiai Szakosztályának és a Babeş-Bolyai Tudományegyetem Magyar Kémia és Vegyész-mérnöki Intézetének rendezvényeként immáron 25. alkalommal, ezúttal Kolozsváron került megszervezésre. A rendezvényen 167 fő vett részt, akik közül 109-en magyarországi, 58-an erdélyi szakemberek, illetve egyetemi hallgatók voltak, az egyetemi, akadémiai és vállalati szféra képviselőit egyaránt. A magyarországi résztvevők közül legtöbben a Szegedi Tudományegyetemről (24), a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemről (24) és a Debreceni Egyetemről (22) vettek részt a konferencián, de a Pannon Egyetem (6), az Eötvös Loránd Tudományegyetem (5), a Pécsi Tudományegyetem (4), a Természettudományi Kutatóintézet (6) és az MTA Energiatudományi Kutatóközpont (3) is képviseltette magát. Négy vállalat (BorsodChem Zrt., Kischchemicals Gyártó és Kereskedelmi Kft., HandInScan Zrt., Richter Gedeon Nyrt.) is küldött résztvevőket. A konferencia első napjának estjén nyitórendezvényként került sor a híres tudós és tudományszervező magyar kémikus, Fabinyi Rudolf, az MKE első elnökének emléktábla-avatására és emlékülésére. Az emléktábla ma az egykori Vegytani Intézet épületében (jelenleg a BBTE Földrajz Kara) látható. Kolozsi Tibor Munkácsy Mihály-díjas szobrászművész kezének munkáját dicséri. Az emléktáblán koszorút helyezett el Simonné Sarkadi Livia professzor, az MKE elnöke, Androsits Beáta, az MKE ügyvezető igazgatója, valamint az MTA Kémiai Tudományok Osztálya nevében Fülöp Ferenc osztályelnök és Huszthy Péter akadémikusok.

Az ülésen Fabinyi Rodolfról emlékezve Majdik Kornélia, az EMT Kémiai Szakosztályának elnöke „A Fabinyi Rudolf által alapított Vegytani Intézet” címmel, míg Simonné Sarkadi Livia „Fabinyi Rudolf, a Magyar Kémikusok Egyesületének első elnöke” címmel tartott előadást. A rendezvény második napja a plenáris előadásokkal vette kezdetét. Ennek keretében Fülöp Ferenc professzor egyes kokain-analagonok erdélyi-magyar együttműködés keretében megvalósított felfedezését ismertette. Ezt követően Simonné Sarkadi Livia professzor az aminosavak élelmiszer-minősítésben betöltött szerepéről, Zrínyi Miklós akadémikus a kolloid méret-tartományba eső részecskék és alkalmazásuk témakörében adtak elő, míg Marosi György professzor a műanyagok mint „bűnös anyagok” mérnöki megváltásának jegyében tartotta közérthetően megfogalmazott és több szempontból jövőbe mutató előadását. A plenáris előadásokat a díszteremben teltházas előadó követte figyelemmel.

A délután folyamán a doktoránsoké volt a főszerep, akik kémiai, illetve vegyész-mérnöki szekciókba osztva 10 perces előadásait, majd azt ezt követő diskusszió keretében ismertethették munkájukat. A „doktorandusz-plénumon” 33 előadás hangzott el. A szekciók végeztével a programok az AGAPE Hotel éttermében rendezett díszvacsorával folytatódtak. A rendezvényt zenés-táncos program is színesítette, ahol a résztvevők bebizonyíthatták, hogy a kémián túl a jó hangulat megteremtésében is élen járnak.

Akik kitarítottak a zárásig, azok számára is érdemes volt korán kelni a zárónap reggelén, hiszen a konferencia a diák-poszterek bemutatásával folytatódott. A diákok posztereik 5 perces szóbeli ismertetésével mutatták be munkájuk során elért eredményeiket, melyeket 25 poszteren keresztül kísérhettünk figyelemmel. Ezzel párhuzamosan 35 további posztert állítottak ki, valamint 27 szekcióelőadásra került sor a délelőtti folyamán.

Kora délutánra esett a konferencia hivatalos zárása, melynek keretében díjakat vehettek át a bírálóbizottságok értékelései alapján legjobbnak bizonyult doktoráns előadók és poszterprezentációt tartó egyetemi hallgatók. Az EMT Elnöksége és Kémiai Szakosztálya a Nemzetközi Vegyészkonferencia 25 éves jubileuma alkalmából emléklapot adományozott Sohár Pál, Joó Ferenc és Mezey Pál akadémikusoknak, valamint Novák Lajos, Zsuga Miklós és Luminița Silaghi-Dumitrescu professzoroknak az erdélyi tudományosság és a Vegyészkonferencia támogatásában vállalt kiemelkedő szereplésükért. Majdik Kornélia, az EMT Kémia Szakosztályának elnöke a Magyar Kémikusok Egyesülete által alapított Fabinyi Rudolf-emlékéremben részesült.

A 25 éves múltú visszatekintő rendezvény hagyományt teremtett és ez alatt az idő alatt a magyar nyelvű vegyész-társadalom egyik legfontosabb intézményévé vált. Javaslat gyanánt említenéd, hogy a napjainkra jelentősen megnövekedett résztvevői létszám és ezzel együtt az előadások látogatottsága a jövőben megkívánná, hogy az egyes szekciók nagyobb előadótermekben foglaljanak helyet, illetve a programnaptár esetleg bővíthetne egy további nappal. Mivel a többség a hosszú út, illetve az első este esedékes emléktábla-avatás miatt korábban érkezett, így a jövőben sokan szívesen vennék egy rövidebb közös program vagy délutáni kirándulás megszervezését, mely tovább segítené a két ország résztvevői közötti kapcsolatépítést. Természetesen ezen javaslatok semmit nem vonnak le a szervezők lelkiismeretes és fáradhatatlan munkájából, mely mára az esemény kiemelkedő látogatottságát eredményezte. Úgy gondolom, hogy ki a színes szakmai előadások, ki a kapott elismerések, vagy éppen a megteremtett közvetlen légkör és az estékbe nyúló hosszas baráti beszélgetések okán, de mindannyian sok-sok élménnyel távoztunk idén Kolozsvárról. Bízást remélhetjük, hogy a rendezvény a jövőben is fennmarad, és ezután is betölti az erdélyi/romániai és magyarországi kémikusok évenkénti ismerkedésének, találkozá-

sának, tapasztalatszerzésének, valamint egyik legjelentősebb kapcsolatteremtő, illetve -építő fórumának szerepét.

Golcs Ádám

A Vegyészkonferencia díjazottjai

Doktorandusz-plénium

I. Vegyész-mérnöki szekció

I. díj: Golcs Ádám (BME) – MKE által felajánlott díj (MKE-konferencián részvétel)

II. díj: Juhász Anett (BorsodChem Zrt.)

III. díj: Szabó Blanka (Természettudományi Kutatóintézet)

Az MKE Koloidkémiai és Nanotechnológiai Szakosztályának különdíja: Gyulavári Tamás (SZTE)

II. Kémia szekció

I. díj: Kőrösi Márton (BME)

II. díj: Gal Cristian Andrei (BBTE) – MKE által felajánlott díj (MKE által szervezett konferencián részvétel)

III. díj: Nagyházi Márton (Természettudományi Kutatóközpont)

Dicséret: Szabó-Szentjóni Hajnalka (BME)

Diák poszterszekció

I. díj: Cserepes Lilla (BBTE)

I. díj: Ádám Bálint Árpád (BME)

II. díj: Kocsis Gábor (Pannon Egyetem)

III. díj: Boros Krisztina (BBTE)

A Kolozsvári Magyar Kémikusok Egyesülete különdíja:

Szabó Renáta (Természettudományi Kutatóközpont)

Majdik Kornélia, a Fabinyi-emlékérem kitüntetettje

Majdik Kornélia 1975-ben szerzett diplomát a kolozsvári Babeş-Bolyai Egyetem Kémia Karán. Előbb a Terápia Gyógyszergyárban dolgozott, 1981-től 1997-ig a kolozsvári Gyógyszerkutató Intézet kutatója, majd tudományos főmunkatársa volt. 1988-ban doktorált. Szakterülete a szerves kémia, bioszerves-kémia, a bioremediáció és a biopolimerek.

1997-ben a Babeş-Bolyai Tudományegyetem Kémia és Vegyész-mérnöki Karára került, ahol a

Technológia és Biokémia tanszékeken dolgozott mint adjunktus, majd mint docens. 2004 és 2014 között a kar dékánhelyettese volt, és ebben a minőségében a magyar tagozat vezetője, ezen belül 2011 és 2012 között a kar választott dékánja volt.

A magyar tagozat vezetőjeként hozzájárult a tagozaton folyó oktatás fejlesztéséhez. Fontosnak találta, hogy a magyar tagozaton ne csak alapképzés, hanem MSc-képzés is legyen. Ennek megfelelően irányítása alatt 3 új MSc-szakot akkreditáltatott. 2005-ben sikerült akkreditáltatni és beindítani a magyar vegyész-mérnök-képzést. Ennek Erdélyben nagy jelentősége van, mivel ez volt az első magyar nyelvű mérnöki képzés állami egyetemen Romániában. Sajnos napjainkban is ez az egyedüli magyar mérnöki szak állami romániai egyetemen. 2011-ben az új tanügyi

törvény lehetővé tette a Magyar Kémiai és Vegyész-mérnöki Intézet megalakulását a Kémia és Vegyész-mérnöki Karon. Majdik Kornélia vezetői tevékenységével jelentősen hozzájárult a magyar nyelvű kémiaoktatás megmaradásához és fejlődéséhez a Babeş-Bolyai Tudományegyetemen.

Oktatói tevékenysége keretén belül 6 kötelező és 5 választható tantárgyat tanít. Tankönyvei, egyetemi jegyzetei és előadásai segítik a magyar nyelvű kémiai oktatás fennmaradását és bővítését a Babeş-Bolyai Tudományegyetemen. Vezetésével 54 diák készített államvizsga-, illetve disszertációs dolgozatot. Támogatja a diákok kutatómunkáját és részvételét a tudományos diákkonferenciákon.

A Kémia és Vegyész-mérnöki Kar Biokémia Tanszékén szerves szubsztrátumok szintézisével, enzimkatalitikus átalakításaival, optikai izomerek szétválasztásával és analitikájával foglalkozik.

A Technológiai Tanszéken új kutatási területet honosított meg: a bioremediáció területén hozott létre jól működő kutatócsoportot, melynek eredményeként 5 PhD-dolgozat született. Érdekes eredményeik születtek a vízi növények toxikus hatásokra adott biokémiai válaszaik területén.

A kutatómunka eredményeit a Web of Science adatbázisban látható 65 impaktfaktoros cikk, 13-as h-index, valamint 488 független hivatkozás jelzi. A munkához kapcsolódik 7 szabadalom, valamint 21 megvalósított hazai és nemzetközi kutatási projekt (11-nek igazgatója volt).

Megalakulása óta tagja az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaságnak (EMT), 2004-től az EMT Kémia Szakosztályának elnöke. Ebben a minőségében 20 éve szervezi a Nemzetközi Vegyészkonferenciát. A rendezvénynek kiemelkedő jelentősége van a Kárpát-medencei magyar vegyészek közötti kapcsolatok kiépítésében és fenntartásában, közös kutatási programok kezdeményezésében, a kutató- és diákcserék létrejöttében és a magyar szaknyelv ápolásában. A konferencia fontos részeként működik a „Doktorandusz-plénium”, amelynek keretében lehetőség nyílik a doktoranduszok számára, hogy magyar nyelven mutassák be kutatási eredményeiket. Az EMT Kémia Szakosztályának elnökeként két éve szervezi az Irinyi és Hevesy középiskolai kémiaversenyek erdélyi szakaszait, melyeken minden évben 700–800 erdélyi diák vesz részt, 30–35 iskolából.

A Kolozsvári Magyar Egyetemi Intézet Tudományos Bizottságának tagja megalakulásától. 2010 és 2017 között a 2010-ben alakult Kémia és a Vegyész-mérnöki Szakkollégium vezetőjeként irányítja a tehetséges diákok kutatómunkájának szervezését.

2017-től a KAB (Kolozsvári Akadémiai Bizottság) Kémia Tudományos Osztályának elnöke, és ebben a minőségében több rendezvényt szervezett a kémia iránt érdeklődő kolozsvári tanárok, diákok, szakemberek számára. Külön érdemes hangsúlyozni a középiskolai kémiatanárok számára szervezett továbbképző jellegű rendezvényeket.

Több szakmai folyóirat szerkesztőségében aktívan dolgozik, így a *Studia Universitas Babeş-Bolyai*, *seria Chemia* impaktfaktoros folyóirat szerkesztőségi tagja; a *Műszaki Szemle* romániai magyar nyelvű folyóirat szerkesztőségi tagja, a *Revista pentru elevi* román nyelvű középiskolai kémialap szerkesztőségi tagja.

Ez a gazdag életpálya, a romániai magyar kémiaoktatás és kutatás szervezésében és fenntartásában végzett odaadó munka méltán teszi Majdik Kornéliát érdemessé a Fabinyi Rudolf-emlékérem tulajdonosává, melyet az MKE elnöke, Simonné Sarkadi Livia adott át a jubileumi, 25. Nemzetközi Vegyészkonferencián.

Kiss Tamás